

דרשה לחנוכה

א

ידוע שבכל מקום בתורה, מי שלא עוסק בתורה, יש לו שם שלילי, ובכמה מקומות הוא נקרא זז, לדוגמא: "זדים הליצוני כל היום מתורתך לא נטיתי", רואים שהנטיה מהתורה נקראת זדון/זדות, וכן בכמה מקומות, וכן כאן, שכתוב בעל הנסים את העניינים שהיו בחנוכה, דהיינו שהס"א נמסרה ביד הקדושה, אז כתוב כל דבר והיפוכו, דהיינו גיבורים ביד חלשים, רבים ביד מעטים, טמאים ביד טהורים, רשעים ביד צדיקים, וכשמגיע לעוסקי תורתך, אינו אומר מבטלי תורתך או משכחי תורתך וכיוצא בזה, אלא הוא אומר זדים ביד עוסקי תורתך, מבואר שההיפך של עוסקי תורה הוא זדים, וכן יש להוכיח מעוד כמה מקומות.

והנה ידוע שהרמח"ל ז"ל כתב שההשפעות של כל זמן וזמן, חוזרים להשפיע כל פעם שוב, דהיינו כל שנה באותו זמן יש את אותה השפעה המיוחדת לאותו הזמן שראוי לזה, והנה בחנוכה ההשפעה היתה שהס"א נפלה בידי הקדושה שלא כדרכה, דהיינו שהגיבורים הרשעים והטמאים שהם היו הרבים, נפלו ביד הצדיקים המועטים והחלשים וכן, הביטול תורה נפלה ביד העסק בתורה, עד"ז.

ולפי זה היה ראוי שבחנוכה יהיה השפעה גדולה של שבירת היצר בכמה עניינים, וביניהם בענין ביטול תורה, כי ההשפעה שהיתה בשעתה, שבה בכל שנה באותו הזמן כנ"ל.

והיה חכם אחד שאמר פשט בדרך מליצה, שלמה קוראים ליום השמיני של חנוכה "זאת חנוכה", (חוץ מן הטעם שקוראין בו "זאת חנוכה המזבח", ויתר הביאורים), אז הוא אמר שכיון שבחנוכה היה אמור בעיקרון להיות זמן של חיזוק בתורה, כנ"ל, א"כ למה דוקא בחנוכה יותר מ-כ-ל השנה, אז באמצע סדר ב' עושים הפסק כזה משמעותי, הבחורים הולכים לפנימיה או איפה שהוא, האברכים חוזרים הביתה, והילדים בכלל מסיימים מוקדם, ומילא מי שמדליק וחוזר לתלמודו ניחא, כי הדין נותן שמצוה שאי אפשר ליעשות ע"י אחרים מבטלין תורה ע"ז, אע"פ שעדיין אינו מתרץ מכמה טעמים ידועים, שת"ת גדול מזה, והוא כנגד כולם וכו',

ולמה היה צריך להיות דוקא באופן שהוא על חשבון הלימוד, אבל הלא רוב האנשים חס ושלום, לא עלינו, יש להם מסביב הרבה מאד בטלה, עד שאי אפשר להבין איך היה כזאת הצלחה חס ושלום לביטול תורה דוקא בזמן שהיה ראוי להיות הפוך.

ולעצם הענין מן הסתם יש תירוץ, אולי דחוק אבל יש תירוץ, והוא שהלא ידוע שכמו שכל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו, אז כך כל ענין הגדול מענין אחר יצרו גדול ממנו, ואולי זה יהיה יישוב לזה, כי אולי גדל כח התורה בימים האלה, וגרם שהיצר גדל כנגד, ומי שלא זוכה לראות בחוש את ההשפעה של התורה המיוחדת שבחנוכה, אבל את היצר הגדול של חנוכה לפחות הוא כן רואה, ואדרבה, זה אמור להיות לו לסימן שזה סחורה טובה ושווה לריב עליה, כי על שהאויב שם דגש זה סימן שזה הכי כואב לו.

בכל אופן, לענין, אמר אותו חכם, שבכל זאת בחסד ה' יש יום אחד בלבד בכל החנוכה, שהוא גם חנוכה וגם לא עושים ביטול תורה כלל יותר משאר הימים, והוא ביום השמיני של חנוכה, ולפי זה, הרי היום הזה הוא התגלות החנוכה ברוב הדרה, ולכן הוא נקרא זאת חנוכה.

אינני יודע כמה אמת יש בזה, אבל היסוד הוא כ"כ אמת'דיג.

ויהי רצון שכה נזכה לשפע הגדול של חנוכה, ולכל השפע הטוב, ונזכה להיות תמיד רק "עוסקי תורה" בעזה"י.

